

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1418/2019
04.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић, Бранислава Босиљковића, Бисерке Живановић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против тужених ББ, чији је пуномоћник Весна Станимировић, адвокат из ..., и ВВ, чији је пуномоћник Владимир Вигњевић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизијама тужених изјављеним против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 113/19 од 16.01.2019. године, у седници већа одржаној дана 04.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији туженог ББ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 113/19 од 16.01.2019. године, као о изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог ББ изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 113/19 од 16.01.2019. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија ВВ изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 113/19 од 16.01.2019. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужених за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 663/17 од 07.11.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца. Ставом другим изреке, обавезан је тужени ББ да тужиоцу за период од 01.09.2014. године до 31.08.2015. године, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада исплати укупан износ од 96.494,55 динара и то појединачне месечне износе са законском затезном каматом на сваки износ почев од доспелости сваког износа до исплате, као и да му исплати на име накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора укупан износ од 44.467,12 динара и то појединачне месечне износе са законском затезном каматом на сваки износ почев од доспелости сваког износа до исплате, све ближе наведено у том ставу изреке, и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 62.080,00 динара, са законском затезном каматом

од извршности одлуке до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужени ВВ да му солидарно са туженим ББ исплати досуђене износе на име накнаде трошкова за исхрану у току рада и трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора за период од 01.09.2014. године до 31.08.2015. године, као и захтев за накнаду трошкова поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 113/19 од 16.01.2019. године, ставом првим изреке, одбачена је жалба туженог ВВ. Ставом другим изреке, одбијена је жалба туженог ББ и потврђена пресуда Основног суда у Зрењанину П1 633/17 од 07.11.2018. године у побијаном усвајајућем делу. Ставом трећим изреке, жалба тужиоца је делимично усвојена и ожалбена пресуда у одбијајућем делу је преиначена тако што је обавезан тужени ВВ да солидарно са туженим ББ, тужиоцу за период од 01.09.2014. године до 31.08.2015. године, на име неисплаћене накнаде за исхрану у току рада и трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом на сваки износ почев од доспелости до исплате, све ближе наведено у изреци првостепене пресуде, као и да му солидарно са туженим ББ накнади трошкове парничног поступка у износу од 62.080,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности одлуке до исплате, док је у преосталом делу којим је одбијен захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на досуђене трошкове поступка почев од пресуђења до извршности одлуке, одлука потврђено. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени ВВ да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени су благовремено изјавили ревизије због погрешне примене материјалног права, с тим што је тужени ББ предложио да се његова ревизија сматра изузетно дозвољеном, применом члана 404. Закона о парничном поступку, а ради уједначавања судске праксе.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије туженог ББ на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 - у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да нема места одлучивању о ревизији као изузетно дозвољеној на основу одредбе члана 404. став 1. ЗПП, с обзиром на то да не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или правних питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као ни потреба новог тумачења права, имајући у виду и став изражен у пресудама овог суда Рев2 1112/2016 од 28.12.2016. године и Рев2 2614/2016 од 08.02.2017. године. Наиме, у конкретном случају, правноснажном пресудом је усвојен тужбени захтев и обавезан је тужени ББ да, солидарно са туженим ВВ, тужиоцу за тражени период исплати на име накнаде за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора досуђене износе. Правилно се у нижестепеним пресудама закључује да се из утврђеног радног часа према члану 5. став 6. Анекса

Колективног уговора не може закључити који износ представља накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за годишњи одмор и да ли је тужени ББ исплаћивао накнаду ових трошкова запосленима, па и тужиоцу, а након измене Колективног уговора Анексом од 20.06.2014. године није дошло до увећања зараде запослених. Следом реченог, право запослених на исплату наведених накнада је само деклараторно наведено у изменама Колективног уговора, а тужени није доказао да је вршио обрачун и исплату тужиоцу по том основу.

Из изнетих разлога, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије туженог ББ у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Према члану 441. ЗПП, ревизија је увек дозвољена у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. Уколико се тужбени захтев односи на потраживање у новцу, у овој врсти спорова, дозвољеност ревизије се оцењује на основу члана 403. став 3. ЗПП, према ком члану ревизија није дозвољена уколико вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Тужба ради исплате поднета је Основном суду у Зрењанину дана 01.09.2017. године, а као вредност предмета спора означен је износ од 50.000,00 динара, с тим да је поднеском тужиоца од 17.10.2018. године преиначена тужба повећањем тужбеног захтева на износ од 140.961,67 динара, који износ истовремено представља и вредност побијеног дела правноснажне пресуде по ревизији туженог ББ.

Како вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан преиначења тужбе, ревизија туженог ББ није дозвољена у смислу одредбе члана 403. став 3. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 413. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

Одлучујући о ревизији туженог ВВ, Врховни касациони суд је применом чланова 403. став 2. тачка 2. и 408. ЗПП, нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженим ББ био у радном односу на пословима ... до закључења анекса 5 уговора о раду од 01.09.2015. године са туженим ВВ, код кога је наставио рад на истим пословима.

У обрачунским листама зарада тужиоца нису исказивани трошкови за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, а у Колективном уговору туженог (који је важио у спорном периоду) није наведена вредност накнаде за исхрану у току рада, ни вредност 1/12 регреса за коришћење годишњег одмора сведена на један радни час, нити су исте исказане у проценту. Након ступања на снагу Анекса Колективног уговора из 2006. године тужиоцу зарада није била већа. Одлуком Владе РС од 02.07.2015. године дошло је до статусних промена ББ, издвајању уз оснивање нових акционарских друштава, међу којима је и ВВ, који је преузео тужиоца закључењем анекса уговора о раду. Налазом вештака сачињен је обрачун накнаде трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора у износима који су ближе наведени у изреци нижестепених одлука.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да тужени ББ није пасивно легитимисан у овом спору јер се поднетом тужбом тражи исплата трошкова за исхрану у току рада и регреса, насталих у периоду када је тужилац био у радном односу код туженог ББ, који постоји као активно привредно друштво и након извршених статусних промена.

Другостепени суд је, прихватајући утврђено чињенично стање, преиначио првостепену пресуду и применом члана 505. Закона о привредним друштвима и чланова 147. до 152. Закона о раду обавезао туженог ВВ да солидарно са туженим ББ исплати спорно новчано потраживање. По налажењу тог суда, овај тужени је преузео не само права, већ и обавезе према запосленима као послодавац следбеник, а није доказао да је на другачији начин са туженим ББ као правним претходником регулисао питање индивидуалних и стечених права запослених.

И по оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд преиначио одлуку првостепеног суда у односу на туженог ВВ и одлуку образложио јасним и на закону заснованим разлозима.

У изјављеној ревизији тужени ВВ оспорава пасивну легитимацију.

Тужени сматра да је евентуална новчана обавеза настала из правног односа тужиоца и туженог ББ пре статусне промене, па је суд био дужан да мериторно одлучи у спору између учесника материјално правног односа, дакле, тужиоца и ББ, које и даље постоји као активно привредно друштво. Осим тога, ревидент сматра да тужилац није пружио доказ на околност да је након статусне промене на друготуженог прешла обавеза да тужиоцу накнади потраживање настало до дана распоређивања у новонастало друштво.

По становишту Врховног касационог суда, истакнути ревизијски наводи су неосновани.

Наиме, терет доказивања испуњења обавезе или чињеница које утичу на престанак обавезе лежи на туженом (дужнику), а не на повериоцу (тужиоцу). Странка треба да докаже оне чињенице које по материјалном праву имају за последицу добијање спора, па ризик недоказивања битне чињенице сноси странка на којој је лежао терет доказивања. Из члана 231. став 3. ЗПП произилази да је поверилац у обавези да докаже своје својство повериоца (да се налазио у радном односу- настанак права), а на туженом лежи обавеза доказивања чињенице која спречава остваривање права или услед које је право престало (да није дужник и да је његова обавеза статусном променом престала). Осим тога, у смислу одредбе члана 147. Закона о раду, послодавац је у обавези да доказује преузимање општег акта и уговора о раду.

Тужени своје тврдње није доказао.

По становишту ревизијског суда тужени је пасивно легитимисан у овој парници (осим по члану 147. Закона о раду) по још два основа и то:

а) по члану 452. став 1. ЗОО по коме "лице на које пређе нека имовинска целина физичког или правног лица или један њен део, одговара за дугове који се односе на ту целину, односно њен део, поред досадашњег имаоца и солидарно с њим, али само до вредности њене активе";

б) по члану 505. став 1. тачка 2. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС", бр. 36/11, 99/11, 83/14 и 5/15), по коме "друштво стицалац постаје солидарно одговорно са друштвом преносиоца за његове обавезе које нису пренете на друштво стицаоца, али само до износа разлике вредности имовине друштва преносиоца која му је пренета и обавеза друштва преносиоца које је преузео, осим ако је са одређеним повериоцем друкчије уговорено".

Имајући у виду изложено, неосновани су ревизијски наводи у којима се истиче да преузимање уговора о раду представља обавезу послодавца "за будућност" (од момента заснивања радног односа запослених са новооснованим предузећем) јер закључени и преузети уговор у случају статусних промена подразумева испуњење обавеза по ранијем уговору, осим ако у актима о статусним променама није друкчије одлучено (послодавац није доказао да је одлучено друкчије).

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у ставу трећем изреке пресуде.

Одлука о трошковима поступка по ревизији, садржана у ставу четвртном изреке, донета је на основу члана 165. став 1. у вези са чланом 153. став 1. ЗПП. Тужени нису успели у овом поступку, па зато немају право на накнаду трошкова поступка по ревизији.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић